

---

---

**FYSIIKAN TUTKIMUSLAITOKSEN JOHTOKUNNAN KOKOUS 3/2022**

---

---

***PÖYTÄKIRJA***

**AIKA** MAANANTAINA 5. JOULUKUUTA 2022 klo 12.15–13.12  
**PAIKKA** hybridikokous (Zoom ja Physicum A311)

**JÄSENET**

professori Maija Aksela (UH)  
~~professori Mikko Alava (Aalto)~~  
professori Kari J. Eskola (JYU)  
vararehtori Jari Hämäläinen (LUT)  
vararehtori Henrik Kunttu (JYU), varapuheenjoht.  
vanhempi tutkija Tapio Lampén (HIP henkilöstö)  
laboratorionjohtaja Maarit Muikku (STUK)  
vararehtori Ossi Naukkarinen (Aalto)  
vararehtori Kai Nordlund (UH), puheenjohtaja  
~~provosti Jarmo Takala (TAU)~~  
dekaani Sasu Tarkoma (UH)

**VARAJÄSENET**

~~varadekaani Samuli Siltanen (UH)~~  
~~apulaisprofessori Andrea Sand (Aalto)~~  
~~professori Paul Greenlees (JYU)~~  
~~professori Panja Luukka (LUT)~~  
~~professori Ari Jokinen (JYU)~~  
~~yliopistotutkija Matti Kalliokoski (HIP-hlöstö)~~  
~~johtava asiantuntija Kari Peräjärvi (STUK)~~  
~~professori Harri Lipsanen (Aalto)~~  
~~professori Minna Palmroth (UH)~~  
~~professori Lasse Laurson (TAU)~~  
~~professori Simo Huotari (UH)~~

**PUHEENJOHTAJA** vararehtori Kai Nordlund  
**ESITTELIJÄ** johtaja Katri Huitu  
**ASiantuntija** varajohtaja, tutkimuskoordinaattori Antti Väihkönen  
**SIHTEERI** hallintopäällikkö Tuulikki Laurila

---

***1. Kokouksen avaaminen ja päätösvaltaisuuden toteaminen***

Helsingin yliopiston johtosäännön 17 §:n mukaan hallintoelin on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

Puheenjohtaja Kai Nordlund avasi kokouksen klo 12.15, ja totesi sen päätösvaltaiseksi.

## **2. Esityslistan hyväksyminen**

*Esitys:* Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

*Päätös:* Esityksen mukaan.

## **3. Johtokunnan edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen**

*Esitys:* Hyväksytään johtokunnan 2/2022 kokouksen pöytäkirja (*liite 1*).

*Päätös:* Esityksen mukaan.

## **4. Ilmoitusasioita**

- a. Valmisteluryhmän 6/2022 kokouksen muistio (*liite 2*)
- b. HIP:in kesäharjoittelu CERN:issä ja ESRF:ssä vuonna 2023
- c. BootCamp CERN:issä 5.6.–9.6.2023 ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoille; rahoitetaan pääosin EU:n ATTRACT-rahoituksella
- d. Helsingin yliopiston rehtori nimittänyt Katri Huitun HIP:in johtajaksi ajalle 1.2.2023–31.1.2028 (*liite 3*)
- e. Säteilyturvakeskuksen liitännäisjäsenyyden jatkosopimus 2023–2027
- f. CERN:in neuvoston päättämät FCC:n toteutettavuusselvityksen (Feasibility Study) väliarvioinnin kohteet: baseline scenario; technical infrastructure; civil engineering; processes and implementation studies with the Host States; FCC-ee accelerator; FCC-hh accelerator; project cost and financial feasibility; physics, experiments and detectors
- g. FAIR-laboratorion kansainvälinen arviointi:  
<https://fair-center.eu/news/detail/2022/10/26/fair-projekt-von-internationaler-expertinnengruppe-evaluiert>
- h. FIRI 2021 -rahoituspäätöksen tilanne: Suomi on sitoutunut rahoittamaan FAIR:in rakentamiskustannuksista vähintään 0,5 %. HIP haki FAIR-rakentamisen lisäkuluihin FIRI 2021 -haussa Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuuroimikunnalta (TIK) 5,6 M euroa, joka vastaa Suomen osuutta rakentamisen lisäkustannuksista. Hakemus oli 100 %:n rahoitusosuudelle. Suomen Akatemian myöntö oli ainoastaan 70 %, minkä johdosta HIP ei ottanut rahoitusta vastaan. Suomen FAIR-rakentamisen lisärahoituksen kattaminen on näin ollen edelleen avoimena.
- i. Tutkimusohjelmien talousraportti 1–10/2022 (*liite 4*)

- j.* Neutron Star Physics and Holography Workshop 24.–26.10.2022 Helsingissä
- k.* HIP Staff Meeting 23.11.2022 (*liite 5*)
- l.* Particle Physics Day 24.11.2022 Hotelli Arthurissa
- m.* Visit of Finnish Industry CERN:issä 29.11.2022: kuusi suomalaista yritystä vieraili CERN:issä Industrial Liaison Officer Sakari Karppisen johdolla
- n.* HIP:in tutkimukseen liittyviä rekrytointeja jäsenyliopistoissa:
  - Anu Kankainen professorin urapolulta professorin tehtävään Jyväskylän yliopistoon 1.1.2022 lukien
  - HIP:in projektipäällikkö Mikko Voutilainen professorin urapolulta professorin tehtävään Helsingin yliopistoon 1.11.2022 lukien

### **5. Tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2023**

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 6 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on hyväksyä tutkimuslaitoksen toimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevat suunnitelmat. Tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2023 on esityslistan liitteenä (*liite 6*).

*Esitys:* Johtokunta hyväksyy tutkimussuunnitelman.

*Päätös:* Esityksen mukaan.

### **6. Tutkimuslaitoksen talousarvio vuodelle 2023**

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 6 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on tehdä päätökset tutkimuslaitokselle osoitetun rahoituksen suuntaamisesta tutkimusohjelmiin. Johtaja esittelee budjettiesityksen vuodelle 2023 (*liite 7*).

*Esitys:* Johtokunta päättää perusrahoituksen jaosta vuodelle 2023 seuraavasti:

Teoriaohjelma 475 000 € (475 000 € v. 2022)  
 CMS-ohjelma 948 000 € (971 000 € v. 2022)  
 Ydinaineen ohjelma 448 000 € (448 000 € v. 2022)  
 Teknologiaohjelma 330 000 € (330 000 € v. 2022)  
 Yleiset menot 1 474 000 € (1 399 000 € v. 2022)  
 Muut menot

- Education and open data 80 000 € (80 000 € v. 2022)
- Cloud 105 000 € (105 000 € v. 2022)
- Euclid 60 000 € (60 000 € v. 2022)
- Ilmaisinelaboratorio 355 000 € (355 000 € v. 2022)

Yhteensä 4 275 000 € (4 223 000 € v. 2022)

Myöhemmin saatavat rahoitusosuudet lisätään yleisiin menoihin.

*Päätös:* Esityksen mukaan.

### **7. Johtokunnan lausunnot tutkijanuramallin 3. portaan tehtävien täyttämisestä**

Helsingin yliopiston rehtorin 22.6.2022 päätöksen mukaan erillisen laitoksen johtajan tulee ennen päätöksen tekemistä opetus- ja tutkimushenkilöstön neliportaisen mallin kolmannelle portaalle sijoittuvan tehtävän täyttämistä vähintään kolmen vuoden ajaksi saada johtokunnan lausunto asiasta. Ennen kuin erillisen laitoksen johtaja tekee päätöksen opetus- ja tutkimushenkilöstön neliportaisessa mallissa kolmannelle portaalle sijoittuvan tehtävän tai tutkimusjohtajan tehtävän täyttämistä vähintään kolmen vuoden ajaksi, johtokunta antaa asiassa lausuntonsa.

*Esitys:* Johtokunta puoltaa

- 1) Jonathan Duplissyn ottamista CLOUD-projektiin vanhemman tutkijan työsuhteeseen ajalle 1.1.2023–31.12.2025 (*liite 8*).
- 2) Katri Lassila-Perinin ottamista Koulutoiminta ja avoin data -projektiin tutkimuskoordinaattorin työsuhteeseen ajalle 1.1.2023–31.12.2025 (*liite 9*).

*Päätös:* Esityksen mukaan.

### **8. Projektipäälliköiden nimeäminen**

Tutkimuslaitoksen työjärjestyksen (7.10.2020) mukaan tutkimuslaitoksen kullakin tutkimus- ja kehitysprojektilla on johtokunnan nimeämä projektipäällikkö. Projektipäällikkö nimetään pääsääntöisesti projektin ajaksi. Projektipäälliköltä edellytetään projektin alan osaamista ja kykyä tutkimuksen ohjaamiseen sekä projektin hallintoihin. Lisäksi edellytetään kykyä ja valmiutta yliopistorajat ylittävään yhteistyöhön. Projektipäällikön tehtävänä on toimia päämäärätietoisesti tutkimuksen edistämässä ja ohjaamisessa, opiskelijoiden ohjauksessa ja lisäresurssien hankinnassa, sekä hallinnoida projektiaan tutkimuslaitoksen vuosittaisen talousarvion määrittämässä rajoissa.

*Esitys:* Johtokunta nimeää seuraavien projektien projektipäälliköt ajalle 1.1.2023–31.12.2025 (lukuun ottamatta CMS Upgrade -projektin projektipäällikköä, joka nimetään ajalle 1.1.2023–31.12.2024) seuraavasti (*liite 10*):

#### **Teoriaohjelma**

- Fundamental Particle Interactions beyond the Standard Model (Hiukkasten perusvuorovaikutukset standardimallin laajennuksissa): Anca Tureanu (UH)
- Phases of Strongly Interacting Matter (Vahvasti vuorovaikuttavan aineen olomuodot): Heikki Mäntysaari (JYU)
- Theoretical Cosmology (Teoreettinen kosmologia): Sami Nurmi (JYU)
- Topological Matter (Topologinen aine): Teemu Ojanen (TAU)

**CMS-ohjelma**

- CMS Forward Physics (CMS etusuuntafysiikka): Kenneth Österberg (UH)
- CMS Upgrade (CMS toinen vaihe): Erik Brücken (UH)
- Tier-2 Operations (Tier-2 laskenta): Tomas Lindén (UH)

**Ydinaineen ohjelma**

- ALICE: Sami Räsänen (JYU)
- FAIR Operations (FAIR toiminta): Tuomas Grahn (JYU)

**Teknologiaohjelma**

- Radiation and nuclear metrology, safety, security and safeguards applications (RAD3S) (Säteily ja ydinmetrologia, turvallisuus, turvajärjestelyt ja ydinmateriaalivalvonta): Teemu Siiskonen (UH / STUK)
- Robotics and AI for monitoring and intervention (ROBOT) (Robotiikka ja tekoäly monitoroinnissa ja toimilaitteissa): Roel Pieters (TAU)

**Ohjelmien ulkopuoliset projektit**

- CLOUD: Markku Kulmala (UH)
- Education and Open Data (Koulutoiminta ja avoin data): Katri Lassila-Perini (UH)
- Euclid: Hannu Kurki-Suonio (UH)

*Päätös:* Esityksen mukaan.

**9. HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus 1.1.2025 alkaen**

Fysiikan tutkimuslaitos saa opetus- ja kulttuuriministeriöltä sopimuskaudella 2021–2024 rahoitusta valtakunnallisen tehtävänsä hoitamiseen. Vuonna 2023 HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus on 2 646 000 euroa, joka on 62 % tutkimuslaitoksen arvioidusta kokonaisbudjetista. Valtakunnallisen tehtävän rahoituksesta seuraavalla sopimuskaudella ei ole vielä sovittu.

Asia oli esillä keskusteluasiana.

Johtokunta pitää HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoituksen jatkumista 1.1.2025 lukien ensiarvoisen tärkeänä.

HIP:in johtaja valmistelee taustamuistion, jota yliopistot voivat käyttää vaikuttamistyössään HIP:in valtakunnallisen rahoituksen jatkumisen puolesta.

**10. Tulevia tapahtumia**

- HIP:in verkostoitumistilaisuus CERN:issä 13.12.2022
- HIP:in joulukahvit Kumpulassa 20.12.2022 klo 14
- Spätind 2023 – Nordic Conference on Particle Physics 3.1.–8.1.2023
- HIP Happy Hour yleensä kuukauden viimeisenä perjantaina klo 15–16 HIP:in kokoushuoneessa

**11. Muut asiat**

Ei muita asioita.

**12. Johtokunnan seuraava kokous**

Johtokunnan seuraava kokous pidetään 3.4.2023 klo 10.15–12.00 hybridikokouksena.

**13. Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.12.

Kai Nordlund  
Vararehtori, johtokunnan puheenjohtaja

Tuulikki Laurila  
Hallintopäällikkö, johtokunnan sihteeri

# Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus